सङ्ख्यायाः स्तनः । (१६३/३८९७)

[1]सङ्ख्यायाः परः स्तनशब्दो बहुव्रीहौ समासेऽन्तोदात्तो भवति । द्विस्तना । त्रिस्तना । चतुःस्तना । सङ्ख्यायाः इति किम् ? [2]दर्शनीयस्तना । स्तनः इति किम् ? द्विशिराः[3] ॥

विभाषा छन्दसि । (१६४/३८९८)

छन्दसि विषये बहुव्रीहौ समासे सङ्ख्यायाः परः स्तनशब्दो विभाषाऽन्तोदात्तो भवति । 'द्विस्तनां करोति द्यावापृथिव्योर्दोहाय चतुःस्तनां करोति पशूनां दोहायाष्टास्तनां करोति छन्दसां दोहाय' (तै. सं. ५.१.६.४) ॥

सञ्ज्ञायां मित्राजिनयोः । (१६५/३८९९)

सञ्ज्ञायां विषये बहुव्रीहौ समासे मित्र अजिन इत्येतयोः उत्तरपदयोः अन्तः उदात्तो भवति । देवमित्रः । ब्रह्ममित्रः । वृकाजिनः । कूलाजिनः । कृष्णाजिनः । सञ्ज्ञायाम् इति किम् ? प्रियमित्रः । महाजिनः ।

[७११] ऋषिप्रतिषेधो मित्रे । (म. भा. ३.१३७)

'विश्वामित्र ऋषिः' (तै. सं. ४.३.२.२) ॥

व्यवायिनोऽन्तरम् । (१६६/३९००)

व्यवायी[4] व्यवधाता, तद्वाचिनः परमन्तरं बहुव्रीहौ समासे अन्तोदात्तं भवति । [5]वस्त्रान्तरः । पटान्तरः । कम्बलान्तरः । वस्त्रम[6]न्तरं व्यवधायकं यस्य स वस्त्रान्तरः । वस्त्रव्यवधायकः इत्यर्थः । व्यवायिनः [7]इति किम् ? आत्मान्तरः । आत्मा स्वभावोऽन्तरोऽन्यो यस्य असौ आत्मान्तरः ॥

मुखं स्वाङ्गम् । (१६७/३९०१)

[8]मुखमुत्तरपदं स्वाङ्गवाचि बहुव्रीहौ समासेऽन्तोदात्तं भवति । गौरमुखः । भद्रमुखः । स्वाङ्गमिति किम् ? [9]दीर्घमुखा शाला । स्वाङ्गमद्रवादिलक्षणमिह गृह्यते ॥

---

1. संख्याशब्दोत्तरपदे ह. 2. दर्शनीयस्तनी क. 3. त्रिशिराः इत्यधिकम् ब. क. ह. 4. इति व्यवधायकः पदार्थ उच्यते ह. 5. वस्त्रान्तरम् पटान्तरम् ह. 6. अन्तरं नास्ति फ. 7. इति नास्ति फ. 8. मुखशब्दः फ. 9. सुदीर्घमुखा क.